

NASYCENÍ PĚTI TISÍC

(A VŠECH, KDO DNES PŘIŠLI NA LONDÝNSKOU)

Kázání ze soboty 11.3.2017 – br. Michal Balcar

Text: J 6,1-15

O piknicích

Jedním z kulturních zvyků, který jsme se pokusili jako rodina importovat ze Spojeného království, jsou pikniky. Angličané pikniky milují a protože mají všude krásné trávníky a výhledy, je radost na piknik v Anglii chodit. Co vlastně potřebujete k tomu, aby se takový piknik podařil? Za první dobré místo s krásnou měkkou trávou. Za druhé jídlo. Bez jídla to není piknik, ale procházka. Za třetí potřebujete milou, příjemnou společnost. Dovolte mi pozvat vás na biblický piknik, který všechny tyto ingredience má.

Text

Potom odešel Ježíš na druhý břeh Tiberiádského jezera v Galileji. Šel za ním velký zástup, poněvadž viděli znamení, která činil na nemocných. Ježíš vystoupil na horu a tam se posadil se svými učedníky. Byly blízko židovské svátky velikonoční. Když se Ježíš rozhlédl a viděl, že k němu přichází četný zástup, řekl Filipovi: „Kde nakoupíme chleba, aby se všichni najedli?“ To však řekl, aby ho zkoušel; sám totiž věděl, co chce učinit. Filip mu odpověděl: „Ani za dvě stě denárů chleba nepostačí, aby se na každého aspoň něco dostalo.“ Řekne mu jeden z jeho učedníků, Ondřej, bratr Šimona Petra: „Je tu jeden chlapec, který má pět ječných chlebů a dvě ryby; ale co je to pro tolik lidí!“ Ježíš řekl: „Ať se všichni posadí!“ Na tom místě bylo mnoho trávy. Posadili se tedy, mužů bylo asi pět tisíc. Pak vzal Ježíš chleby, vzdal díky a rozdíl sedcím; stejně i ryby, kolik kdo chtěl. Když se nasytili, řekl svým učedníkům: „Seberte zbylé nalámané chleby, aby nic nepřišlo nazmar!“ Sebrali je tedy a naplnili dvanáct košů nalámanými díly, které z těch pěti ječných chlebů po jídle zbyly. Když lidé viděli znamení, které Ježíš učinil, říkali: „Opravdu je to ten Prorok, který má přijít na svět!“ Když Ježíš poznal, že chtějí přijít a zmocnit se ho, aby ho provolali králem, odešel opět na horu, zcela sám.

Ježíšův piknik

Je zřejmé, že vše, o čem jsem mluvil, je zde přítomno. Dobré místo (v. 10). Milá, byt poněkud větší, společnost. Kdo jsou ti lidé, kteří se dnes sešli? Je jich 5 000 mužů, tedy dejme tomu 20 000 lidí. To je opravdu velký zástup. Víme dokonce i to, co je láká: „viděli znamení, která činil na nemocných“. Jsou to tedy lidé, kteří šli za Ježíšem, protože chtěli vidět zázraky.

Chybí jediné – jídlo! Text se neptá, proč si lidé nepřinesli vlastní. Neklade si otázky, které napadají nás. Vždyť mohli ti lidé snadno bez jídla vydržet do druhého dne. Ale Ježíš je chce nakrmit. To víme díky zvláštnímu zinscenovanému rozhovoru s učedníky. Ve Filipově odpovědi také zaznívá cena. 200 denárů, tedy cca roční mzda rolníka. A i kdyby těch 200 denárů měli, kde by nakoupili chléb pro 20 000 lidí?

Jak se zázrak odehrál

U všech předchozích janovských znamení jsme se ptali, proč Ježíš zázrak udělal tak, jak ho udělal. A zajímalo nás, jakým způsobem vtáhl do dění ty, kdo se zázraku účastnili. A viděli jsme služebníky naplňující nádoby vodou v Káni a viděli jsme slepého, který musel klopýtat přes celé město, aby si smyl blátíčko z očí v rybníce Síloe.

Co chce Ježíš po těchto lidech? Aby se posadili. Nic víc. Má sezení nějaký zásadní význam? Je příznačné, že lidé v Bibli častěji chodí než sedí. Přesto sezení svou důležitost má. V Koloským 3,1 se mluví o tom, že Kristus sedí na pravici Otcově. Sezení tedy nějak souvisí s kralováním. Vše je zde připraveno na královskou korunovaci. Král je přítomen, dvůr je přítomen. Jenže...

Pachut'

Text o zázračném nasycení, který měl končit velkolepou scénou, vyšumí do ztracena. Ježíš královskou poctu odmítl a utekl před davem. V závěru textu se objevují aluze na pokušení na poušti. I tehdy šlo o chleby a i tehdy byla na stole nabídka kralování. I tehdy Ježíš odmítl. Že odmítl ďáblovi, tomu rozumím. Proč ale odmítl i tady? Lidí nejprve nasytit, protože nasytit chtěl. A když mu nabídli to, kvůli čemu přišel na Zemi, odmítl. V jeho jednání je bezpochyby jisté vnitřní napětí.

Klíč k porozumění je pravděpodobně ve slovesu "zmocnit se ho". Chtěli krále, který by dělal zázraky na objednávku. 'My se ti (naoko) pokloníme a ty nás budeš krmit'. Přesto je Ježíš nakrmil a prosba o chléb je přece také součástí Otčenáše. Jde ale o to, že nasycení není důvod, proč bychom Ježíše měli přijmout jako krále.

Kdy Ježíš přijme královské pocty? Až v okamžiku, kdy mu korunu na hlavu nasadí římsí legionáři a kdy mu Pilát nechá nad hlavu připevnit sarkastickou cedulku: Ježíš Nazaretský, král židovský. I my se musíme konfrontovat s tímto králem. Chceme mu vzdát královskou poctu?

Tráva

Dovolte mi ale nakonec se vrátit k trávě. Místo je pro piknik zásadně důležité, jak jsem říkal na začátku. Zde je přímo řečeno, že "na tom místě bylo mnoho trávy." To není v Izraeli samozřejmost, zvláště na jihu země. Ona tráva tam není jen tak. Je totiž další narážkou na další biblický text – Ž 23. "Na pastvách zelených pase mne...". Nasycení 20 000 je tedy realizací vyznání žalmisty z 23. žalmu. Ježíš je náš pastýř. Nemáme nedostatek. Odpočíváme na travnatých nívách, chodíme na klidná místa u vod. Ano, dobrota a milosrdenství nás budou provázet všemi dny našeho žití. Do Hospodinova domu se budu vracet do nejdělsích časů.

Zvu vás k Ježíšově hostině. Zvu vás k Večeři Páně.